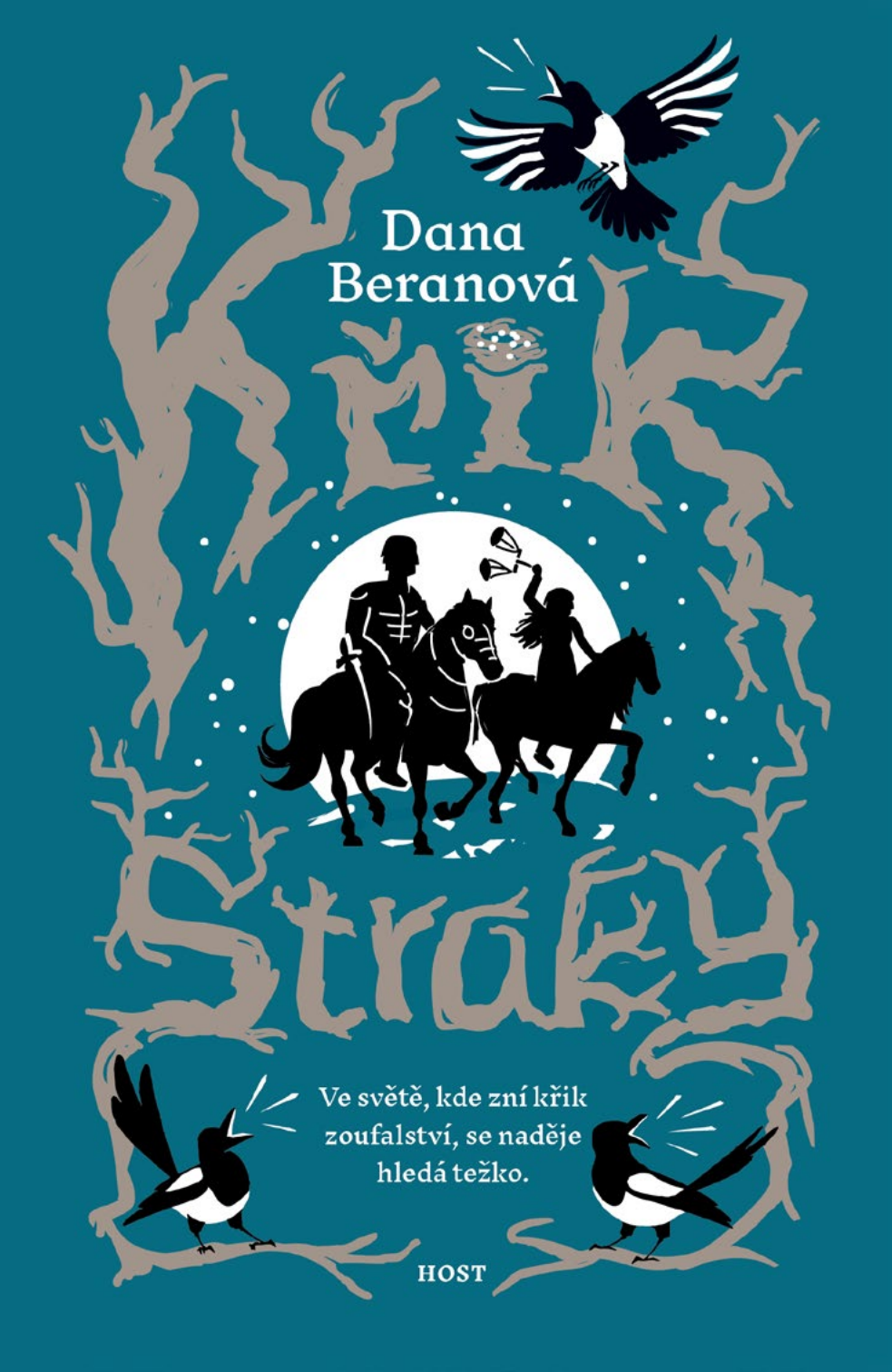

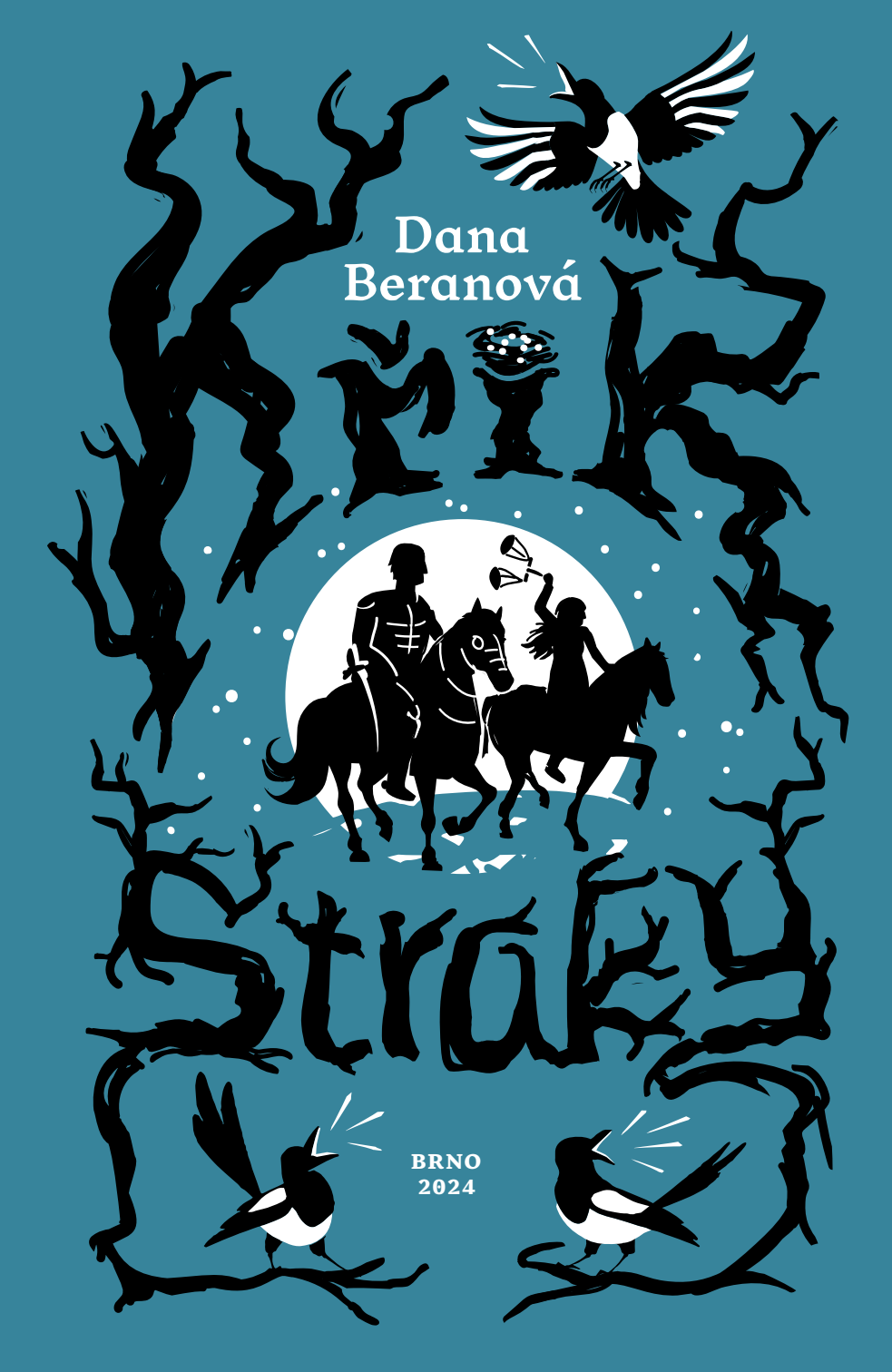
Dana
Beranová

Ve světě, kde zní křik
zoufalství, se naděje
hledá těžko.

HOST

The book cover features a dark teal background. A large, intricate black silhouette of a tree with many branches frames the central elements. In the center, a white circle contains silhouettes of two figures on horseback. The figure on the left is a knight in armor with a cross on his chest, holding a sword. The figure on the right is a woman with long hair, holding a horn. Above this circle, a small figure stands on a pedestal holding a bowl of white dots. Below the circle, the word 'Strážky' is written in a large, stylized, black font. At the top and bottom of the tree frame, there are silhouettes of birds in flight. The author's name 'Dana Beranová' is at the top, and 'BRNO 2024' is at the bottom.

Dana
Beranová

Strážky

BRNO
2024

© Dana Beranová, 2024

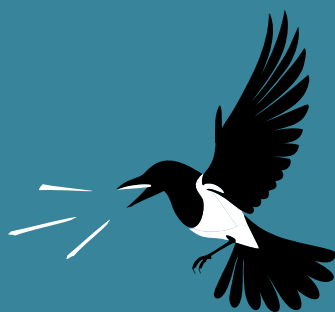
Cover and illustrations © Braňo Matis, 2024

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2024
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2352-8 (PDF)

ISBN 978-80-275-2353-5 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2354-2 (MobiPocket)

„Tuto knihu a moře lásky věnuji svým
úžasným dcerám, Helence a Simonce,
které se staly mou radostí i inspirací
a dávají mi mnoho důvodů být na ně
hrdá.“

Blbej Ben

předehra

Blbej Ben měl tu výhodu, že mohl chodit všude. Postával v krámcích, prohlížel si zboží. Občas se něčeho dotkl, ale jen opatrně, aby něco nerozbil. Ještě lepší byla tržnice, davy lidí proudily sem a tam, všude byly barvy a vůně.

S vykulenýma očima běhal mezi trhovci, pletl se lidem do cesty, občas do něho někdo vrazil, ale většinou ho brali jako přirozenou součást města. Klidného, spokojeného města, kde se pro obecního blba vždycky našla miska polévky a kus chleba.

Ale to bylo dřív. Od té doby, co se to stalo, měl hlad. Odevšad ho vyháněli, mračili se, plakali.

Kára s mrtvolami rachotila po ulicích každý den dvakrát. Muž, který ji táhl, se nedíval, co na ni kdo hází, a tak se někdy mezi lidskými těly objevilo i tělo zvířecí. Jednou viděl Blbej Ben malého chlapce, přes kterého ležela ovce. Vypadalo to, jako by chlapec měl ovčí hlavu. Něco takového už nikdy vidět nechtěl. Když káru zahlédl, obracel se a utíkal pryč, co mu nohy stačily.

Nejčastěji teď býval u brány. Lidí sem chodilo málo, ale přece občas někdo prošel. Blbej Ben pomáhal vytlačit náklad do kopce k hlavní cestě a za to dostal koláč, bochánek, jednou dokonce vařečku. Nosil ji zastrčenou za provazem kolem pasu.

Ten den, co přišly, stál zase u brány. V břicho mu kručelo, palcem bosé nohy kroutil v prachu cesty.

Čtyři ženy a jejich čtyři dcery. Podíval se na tu nejmenší. Byla hezká, vlasy jako černá káva a oči jako lesní med. Řekne jí, že je hezká.

„Seš hezká,“ zahučel, ale znělo to jako skřek. Nerozuměla mu. Jemu totiž nikdo nerozuměl.

Lidé, kteří ho znali, se jen dohadovali, co asi říká, co si myslí, co chce. A když nevěděli, dali mu něco k jídlu. Tím se přece nic nepokazí.

Dívka se lekla a schovala se za matku. Žena ji objala kolem ramen a jemně stiskla.

Šel za nimi. Zdálky sledoval, jak je člen městské stráže doprovází, ukazuje jim, kde bydlí rychtář, a vede je rovnou do velkého měšťanského domu.

Další dny je potkával často. Od rozbřesku až do soumraku chodily každá zvlášť od domu k domu, nosily s sebou kožené široké brašny. Spěchaly, pořád spěchaly. Viděl jim na tvářích, že moc nespí a asi ani nejí. Byly čím dál hubenější.

Dívky s nimi nechodily. Občas je zahlédl všechny pohromadě, už se ho nebály, ukazovaly na něj a smály se. Tak se taky smál a taky na ně ukazoval.

Ten den čekal před domem městského radního. Už dva dny nejedl a žena radního mu vždýcky něco k jídlu dala. Na ulici byly jen ty čtyři ženy, tentokrát pohromadě. Vešly do domu, před kterým okouněl, jedna přistoupila až k němu a něco mu říkala. Vytáhla z kapsáře velký kus chleba a podala mu ho. Její oči byly unavené, ale usmála se na něj a pohladila ho po tváři.

Zůstal před domem. Počká, až se bude vracet, a pomůže jí s brašnou.

Stál a stál. Uměl čekat. Slunce se posunovalo a stín se prodlužoval.

Když se to stalo poprvé, lekl se tak, že mu zvlhly kalhoty. Zrudl. To se nesmí. Vyděšeně se rozhlédl, jestli ho někdo nevidí.

Podruhé padl na všechny čtyři a zaúpěl. Země se třásla. Schoval si hlavu mezi kolena, cítil, jak mu něco padá na záda. Tiskl se ke zdi domu. Právě z ní se šířily vibrace. Začal tlumemně houkat, kýval se a přidával na intenzitě, stejně jako sílily záchvěvy půdy. Něco ho uhodilo do ramene. Kňučel jako zraněné zvíře.

Až když ho kolena bolela k nesnesení, postavil se — a zko-prněl. Část domu se zřítila. Prach mu vnikal do očí, nosu i úst. Rozhlédl se. Spadlých domů bylo několik. *Co to je, co to je?*

Kašlal a běhal po ulici, tam, zpátky a zase tam. Všude to bylo stejné. Místo krásných domů jen obrovské hromady suti a oblaka prachu.

Lidé vybíhali z budov, které ještě stály, a mávali rukama. Ulicí projelo splašené spřežení bez kočího. Všude bylo tolik prachu, že skoro neviděl. Přeshlapoval z nohy na nohu, třel si zpoceně dlaně o kalhoty. Odněkud se vynořily čtyři drobné postavy. Poznal v nich dívky, které patřily k těm ženám. Nebude tady sám.

Beri a její tři přítelkyně spěchaly do čtvrti, kam dnes odešly léčit jejich matky.

„Kde je? Kde je máma?“ křičela Beri. Její havraní vlasy byly pokryté bílým prachem, obličej stažený hrůzou.

„Jsou tam, jsou tam určitě všechny,“ odpověděla nejstarší z nich, Teri.

Upíraly oči na zbořený dům. Mezi sutinami hledaly známky života.

„Proč nepoužijí svoji moc?“ naříkala Beri.

„Nevím, jak tvoje máma, ale moje je unavená. Nekouzčila už nejmíň čtyři dny,“ odpověděla jí dívka se dvěma culíky. „Musíme je vyhrabat, nikdo jiný to neudělá.“

„Ale nevíme, kde hrabat! Těch spadlých domů je moc!“

Dívka s culíky nečekala. Vrhla se k nejbližší hromadě a začala holýma rukama odhrnovat kousky kamení a písek. Propíchla si špičku prstu ostrým úlomkem, zlomila si nehet až do lůžka. Po tvářích jí tekly slzy bolesti, ale hrabala dál.

Ostatní se k ní nepřidaly. Držely se za ruce a očima pátraly po svých matkách ve zbytcích okolních domů. Nevnímaly ruch ulice, sténání raněných, pláč těch, kteří někoho ztratili. Nezájímalo je tohle město, tihle lidé, jejich nemoci. Chtěly zpátky své mámy. Nic víc.

V patře mezi zborcenými zdmi, trámy a kusy nábytku se něco pohnulo. Z hromady menších kusů kamene se vymotal muž. Zavrával, ale udržel se na nohou. Z hlavy mu tekla krev a ruka visela bezvládně podél těla. Opatrně slézal dolů.

Tři děvčata se k němu vrhla. Klopýtala přes rozbité kusy kamene a křičela jedna přes druhou.

„Viděl jsi Milosrdné? Dnes šly léčit do téhle čtvrti. Byly v tomhle domě, nebo v jiném?“

Muž pokrčil rameny. Nemohl nikomu pomáhat. On sám potřeboval pomoc.

Dívka s culíky dál hrabala, odhazovala kousky sutě za sebe. Na obrovské hromadě to nebylo znát, ale ona přesto pokračovala. Nedbala na bolest v rozedřených prstech.

Teri a Mona se třásly a tiše plakaly, Beri naopak brečet přestala. Přestože byla nejmladší, rychle přemýšlela. Potřebuje svou mámu, nemůže bez ní být. Bez jejího povzbuzení, učení, lásky. Bez pohlázení před spaním.

„Plakat můžeme později,“ poručila sobě i ostatním. Byla bystrá, její matka často říkala, že dokáže velké věci. Její víra v sílu magie byla neochvějná. Věděla, jaké kouzlo by pomohlo, jaká moc je silnější než smrt.

Rozhlédla se. Před jedním ze spadlých domů uviděla toho velkého hloupého chlapce. „Hej,“ křikla na něj. „Hej ty, nevíš, ve kterém domě byly dnes Milosrdné? Naše maminky, šly sem, sem, do téhle čtvrti, ale nevím, do kterého domu.“ Beri chtěla být statečná, ale při slově maminky se jí hlas zachvěl. Obecní blb si jí však nevšímal. Koukal všude kolem, jen na ně ne.

Ben spatřil na konci ulice hrobníka. Sedající prach skryl jeho nohy i kola káry, kterou táhl, a tak muž připomínal děsivý přízrak s polovinou těla.

Ben se otočil a rozběhl se.

„Proč utíká?“ Beri ukázala rukou na vzdalující se záda.

„Ví to. Určitě ví, do kterého domu šly...“ odpověděla s nadějí v hlase Teri.

„Možná nám to nechce říct. Jdeme za ním,“ zavelela rozhodně Beri.

Ben se po chvíli otočil. Chtěl se zastavit, protože kára je už určitě pryč, ale viděl, jak za ním běží tři dívky. Obličeje měly špinavé od prachu smíchaného se slzami. Oči mhouřily, ústa tvořila tvrdou linku.

Cítil strach. Doběhl až k hradební zdi. Utekl jim. Věděl o úzkých schodech, po kterých chodila hlídka. Vyběhl až nahoru a ztěžka oddechoval. Neslyšel klapání jejich bot. Když je uviděl na schodech, zděšením zadržel dech. Dostihly ho. Co provedl? Co provedl?

Couval před nimi. Všechny naráz k němu vztáhly ruce, pohybovaly rty. Necítil jejich dotek, a přece ho neviditelná síla udeřila do prsou. Začal prosit, ať ho nechají, ale jeho hlas zněl jen jako nelidské skřeky. Znovu se do něj opřela cizí síla. Vykulil oči a pustil to do kalhot podruhé. Snad kdyby věděl, proč se zlobí, ale neslyšel, co říkají. Narodil se hluchý a neslyšel nikdy ani jediný zvuk.

Něco ho tlačilo k okraji ochozu. Rozbrečel se, spínal ruce v prosbě o slitování, ale neviditelná síla se do něj opřela po třetí. Přepadl přes nízkou zídku a zřítíl se dolů.

„Kouzlila jsem,“ zašeptala Beri.

„Já ne!“ vykřikla Teri a schovala ruce za záda.

Všechny tři přeběhly k ochozu. Podívaly se dolů a tam ho uviděly. Blbej Ben ležel na dlažbě.

„Je mrtvý?“ zanaříkala Teri.

„To doufám,“ zašeptala Beri.

„Už nikdy nechci kouzlit. Máme lidem pomáhat, maminka to vždycky říkala,“ pronesla Teri a trochu od své kamarádky odstoupila.

„Ony pomáhaly a podívej, jak dopadly. Ale já to tak nenechám!“ Jindy hezký obličej byl stažený nenávisť a zlobou. A smutkem.

Tři páry očí se upíraly k postavě ležící dole na zemi. Najednou všude zavládlo ticho. Jako by jim někdo do uší nalil vosk. Viděly, jak lidé běhají a křičí, ale nic neslyšely. Vzduch ztěžkl. Teri několikrát zalapala po dechu a vyděšeně se podívala po kamarádkách. Nebe potemnělo a stejně ztmavly i oči nejmladší dívky. Zatímco Teri se vyděšeně rozhlížela a Mona jen tupě zírala dolů, Beri vše pozorovala se západem, jako by sledovala ohnivou hru kejklířů na pouti.

„Pohnul se,“ vykřikla Mona.

Víčka na mrtvé tváři se zachvěla. Otevřela se a zase zavřela. Vzduch se pohnul. Zničehonic se rozfoukal prudký vítr. Rval dívkám vlasy i oblečení, opíral se do nich tak, že se raději pevně chytly nízkého ochozu.

Vítr vynesl tělo Blbýho Bena do výšky. Zůstalo viset jen tak ve vzduchu jako loutka pověšená na věšáku před vystoupením.

S hlasitým křupnutím napřímil obživlý Ben hlavu, vypnul hrudník a srovnal nohy. Zvedl tvář a podíval se dívkám přímo do očí.

Ty jeho teď měly temně černou barvu.

Beri chvíli odolávala jeho pohledu. Tohle chtěla, vyvolat magickou sílu, která vládne nad životem a smrtí. Čím déle se ale dívala do černých očí, tím víc cítila, že na tohle nestačí.

Těžce zkoušené město mělo za sebou epidemii nákazy a zemětřesení, ale to nejhorší jejich obyvatele teprve čekalo.

Blbej Ben se rozesmál, několikrát se ve vzduchu otočil a odletěl do středu města.

„Musíme pryč,“ vyhrkla Beri. Došlo jí, že na tuhle magii jsou krátké.

„To je běs?“ zeptala se Mona.

Beri mlčky přikývla.

Všechny se hrnuly ke schodům.

„Co Leny?“ zeptala se Teri.

„Nevím. Musí si pomoci sama,“ odpověděla Beri a v duchu dodala: *Tak jako odteď my všechny.* Hrdlo se jí stáhlo nepopsatelným žalem. Její plán nevyšel. Až teď pochopila, že matku zpátky nezíská. Že na to nestačí žádná magie. Utíkala se svými přítelkyněmi, klopýtala, protože přes slzy neviděla na cestu.

Ztratila ji, ztratila tu, kterou milovala a která nade všechno milovala ji. Ztratila tu, která v ní navzdory všemu dokázala vidět to lepší.

Navěky

Henika si držela jednou rukou sukni zvednutou nad kotníky, a přesto co chvíli klopýtla. Pod nohama jí křupal čerstvý sníh, který pokryl spadané listí i větve. Klisnu vedla za sebou. Něco ji nutilo zrychlovat, přestože si byla jistá, že jde špatně. Už několikrát se otočila do protisměru, ale po pár krocích zjistila, že zase stoupá.

To není možné! Chtělo se jí křičet. Kohoutí hřeben jako by ji přitahoval magickou silou. Nebylo možné ho obejít. Teď už ne. To, že míří přímo do vrchu, kterému se podle všech rad měla vyhnout, ale nebylo to nejhorší. Mnohem víc ji trápilo, že je úplná tma a ve tmě nemohla použít svoji kouzelnou moc.

Snad ji nebudu potřebovat, napadlo ji. Opřela se o kmen stromu, byla udýchaná chůzí do kopce i mrazivým vzduchem v plících. Průvodce, se kterým dnes po poledni vyrazila ze svého domku, na němž visela tabule s nápisem Léčitelka Henika, říkal, že se hřebenu vyhnou. „Provedu tě průsmykem,“ sliboval. Jenomže pak pořád zrychloval a najednou ho Henika neviděla. Volala na něj, ale marně.

Kdyby nemoc jeho ženy, kterou měla léčit, nebyla tak zvláštní, nikam by nejela. Jenže jela a teď je v úzkých.

Kobyla se vzepřela, zakvičela a vyhodila zadníma. Henika kolem sebe slyšela pohyb, cítila pach nemytých těl. Srdce jí bušilo přítomností magie, ale ať se snažila sebevíc, tmou proniknout nedokázala. Něco se přibližovalo. Několik párů rukou ji přitlačilo ke kmeni, o který se opírala. Kdosi jí přitiskl ruce k tělu, do pusy nacpal roubík a na hlavu navlékl pytel. Cítila z něj starý tuřín a dusil ji. *Vždyť stejně nic nevidím!*

„Je to taková ta!“ ozval se nepříjemně blízko mužský hlas, jako by to říkal přímo jí. Celým tělem se na ni přitiskl.

„To vím taky, Kyriakí,“ odpověděl druhý, „je cítit magií na sto let.“

„Mám ji rovnou?“ promluvil znovu první těsně u pytle na její hlavě.

Henika ucítila tlak na hrdle. Bála se i polknout, aby snad nůž nepřitlačil.

„Počkej, Sávvato, počkej, slíbili jsme, že se nejdřív vždycky zeptáme.“

Tělo nalepené na to její se konečně oddálilo. Někdo ji odstrčil od stromu a svázal jí ruce za zády. Na obou pažích ucítila pevný stisk. Někteří ji táhli, jiní strkali. Několikrát upadla, a protože měla ruce svázané, padala přímo na obličej. Cítila kolem sebe aspoň šest mužů.

Sedm. Přesně sedm, ještě lepší. Poslední pád byl tvrdší. Místo lesní půdy měla pod sebou dlažbu. Trhnutím za lokty ji zvedli a pod zadek strčili židli. Jeden chytil pytel a stáhl ho Henice z hlavy. Ostré světlo ji na chvíli oslepilo. Když se rozkoukala, napočítala kolem sebe šest mužských obličejů, které si ji zblízka prohlížely, sedmý byl zabořený do její brašny.

„Co tam má, Pémti?“ křikl jeden. Pémti vytahoval z Heničiny brašny pytlíky s bylinami a lahvičky s tinkturami. K některým přičichl, jiné prohlížel proti světlu.

„Bylinky, hlavně tak, bylinky a nějaký mazání. Nevidím nic, jako takovýho.“

Pémti konečně ztratil zájem o její brašnu a natlačil se mezi své druhy. Bez jediného slova na ni všichni zírali. Prohlíželi si její tmavě hnědé vlasy uvolněné z volného drdolu v týle i zelené oči plné hnědozlatých teček.

I Henika je zkoumala pohledem. Museli to být bratři, protože si byli hodně podobní. Stejně přivřené oči, stejně široké nosy, stejně vykrojené silné rty. I hloubka a směr vrásek na jejich tvářích vypadaly podobně. Vlasy měli husté a dlouhé, svázané do ohonu. Lišili se pouze vousy. Jen jediný měl tvář hladkou, každý další v řadě nosil o kousek delší strniště a poslednímu visel spletený plnovous až do půlky zavalitého hrudníku.

Vousatý se trochu ošil a podrbal na levém prsu, přesně v místě, kde měl na košili vyšité svoje jméno. Kyriakí. „Když ji trochu dloubnu pod žebra, řekne, co tady chce.“ Hrál si se širokým nožem v ruce.

Zaúpěla s ústy plnými roubíku. *A jak asi, když mám pusu plnou toho vašeho hadru?*

Henika zvažovala, jestli použít nějaké kouzlo, aby se odsud dostala. Nebyla si ale jistá, že zvítězí. Věděli o její magii, takže jistě taky nějakou ovládají. Bylo jich sedm, venku mrzlo a byla tma. Pokud použije svou moc, už nebude cesta zpět. Rozhodla se, že vyčká. Pořád doufala, že to půjde po dobrém.

Rozhlížela se po sále, aby o svých věznitelích zjistila co nejvíc. Na vysokém stropě kulaté místnosti zářila malovaná noční obloha. Souhvězdí, měsíc, mléčná dráha... Mezi dvánácti dveřmi rozmístěnými pravidelně po obvodu kulatého sálu visely čtyři velké nástěnné malby. Na všech byla vyobrazena štíhlá dívka s dlouhými černými vlasy — u potoka mezi blatouchy vypadala nejmladší, na obraze, kde sbírala jahody, o něco starší. Se svazkem barevných listů v ruce už to byla mladá žena a další roky jí přibýly na malbě, na níž se klouzala v kožešinové čepici na zamrzlém potoce.

Kyriakí konečně vytáhl Henice roubík z úst.

„Co tu chceš?“ zeptal se.

Potlačila nutkání odplivnout si, aby se zbavila pachuti v ústech. „Jsem léčitelka, léčitelka z Černého Brodu.“ Překonala odpor a polkla. „Jela jsem do údolí, ale ztratila jsem se.“

Místo odpovědi se všichni otočili ke dveřím a postavili se takřka do pozoru. Nože, které se jim dosud blýskaly v rukou, naráz zmizely. Do sálu vešla dívka z maleb na zdi. Její podoba byla věrná, vypadalo to, jako by obraz s jejím nejmladším zobrazením ožil. Tmavovláska zívla a rukou si protřela oči.

„Vzbudili jsme tě?“ zeptal se Pémti úplně jiným hlasem, než jakým mluvil na Heniku.

Dívka, ještě napůl spící, přikývla a složila své vysoké tělo na jednu ze židlí u stolu. Zamžourala modrýma očima na Heniku.

„Kdo to je?“ zeptala se bez většního zájmu.

Henika z ní necítila nepřátelství, a tak zopakovala, co už řekla předtím.

Muži si konečně sedli také. Všechna místa kolem stolu byla rázem obsazená, Pémti si musel židli přinést z jiné místnosti. Dva muži zavrčeli, zvedli se a s hlasitým vrzáním židlí si prohodili místa.

„Šla jsem do údolí Nebery, ale ztratila jsem svého průvodce a tvoji,“ Henika zaváhala, „strýčkové,“ řekla opatrně, „mě přivedli sem.“

„Proč do údolí?“ zeptala se dívka podezřívavě. Vypadala už úplně probuzená.

„Jeden z tamních za mnou přijel. Sháněl pomoc pro svou nemocnou ženu.“

„Dobrá. Vítej v našem domě a odpusť tohle přivítání. Já jsem Snědvika. Oni se jmenují Deftéra, Tríti, Tetárti, Pémti, Paraskeví, Sávvato a Kyriakí.“ Každý z mužů kývl hlavou, když Snědvika řekla jeho jméno. Jejich ostražitost, se kterou sledovali Heniku, se ale nezmenšila.

„Jsou až příliš opatrní,“ řekla Snědvika s úsměvem a sama začala rozvazovat její pouta. Několik párů ochotných rukou jí hned přispěchalo na pomoc. „Za každým pařezem vidí čarodějnic,“ doplnila a hodila provaz Pémtimu do klína.

„Ale ona je čarodějnice!“ vykřikl Tríti a znovu sahal po noži.

„V brašně má byliny a lektvary,“ doplnil Paraskeví.

„Byliny potřebuju. Jsem léčitelka.“

„Ale ovládáš kouzla!“

„Ano, to nepopírám. Vládnu magickou mocí, ale nepoužívám ji proti lidem.“

Snědvika položila Henice ruku na předloktí. „Věřím ti. Dospíme zbytek noci a zítra ti ukážu cestu do údolí.“

Henika přejela pohledem po mužských tvářích, ani jeden z nich nic nenamítal. Opatrně se postavila a s ní i všichni přítomní. Henika byla stejně vysoká jako muži, dívka je všechny převyšovala nejméně o jeden a půl hlavy. Obě ženy vykročily stejným směrem.

„Ukážu ti, kde můžeš přespat. Je tu dost pokojů.“

„Dvanáct, přesně dvanáct,“ ozval se Tríti, který jako jediný zůstal sedět u stolu.

„Ano, dvanáct, my to všichni víme. A do jednoho z nich teď zavedu našeho hosta.“

Henika se neodvažovala ani ceknout, byla ráda, že to tak dopadlo. Pořád ještě netušila, co jsou její hostitelé zač.

„Dobře to tady ohlídej, Tríti.“
„Šak už tu dlouho nepobudu.“
„Jo jo, za chvíli tě střídám.“
Slyšela ještě, když zavírala dveře.

Ráno ji přivítal u stolu sedící Tetárti a Snědvika, která prostřela i pro ni. Henika se s chutí pustila do medových koláčků. Muž ji sledoval nedůvěřivě, ale po jídle a několikerém pomrkávání a gestech určených jeho schovance se zvedl a odešel.

Henika si znovu prohlížela velký sál. Nebylo tu žádné okno, a přece i bez svící bylo světla dost. Stejně tak se marně snažila najít krb. Venku mrzlo, ale Henice bylo příjemně teplo. Nade dveřmi visel zvláštní předmět. Přes stopu velký bronzový disk — na jedné straně byl vyobrazen měsíc v úplňku, na druhé ve fázi do-růstání. Mezi nimi byla spousta různě velkých zlatých kotoučků.

„Jak ses sem dostala?“ zeptala se Henika, když osaměly.

Snědvika nalila Henice další hrnek čaje z malinových listů.

„Nová žena mého otce mě nesnášela. Raději jsem utekla z hradu. Oni mě našli v lese, zmrzlou, hladovou a ztracenou. Od té doby jsem u nich.“

„Takže jsi hraběnka?“

„Ano, jsem. Hraběnka Snědvika z Nebery,“ odpověděla lhostejně, jako by vyprávěla cizí příběh.

„Nikdo z hradu tě nehledal?“

„Hledal. Právě proto se o mě tolik bojí. Moje nevlastní matka sem přišla několikrát. Chtěla mě otrávit. Ale už je to dlouho.“ Ani teď z jejího hlasu nezněly žádné emoce. „Tebe se nebojím. Až se najíš, můžeme vyrazit. Ukážu ti, kudy se dostaneš do údolí. Je tam krásně. Uvidíš sama.“

Henika si mohla konečně prohlédnout tvrz zvenčí. Byla nízká a kulatá a bylo v ní tolik oken, že připomínala sýr ve spíži plné myší. Na střeše nebyl žádný komín. Henika měla respekt z magie, kterou cítila, ale ještě víc z té, kterou neznala. Dům bez krbu, ve kterém je teplo, dům bez pochodní, ve kterém je světlo. Těšila se, až bude pryč.

Vyvedla klisnu z malé dřevěné ohrady, ve které byla spolu se dvěma kozami. Zvířata se ke koni zvědavě natahovala, ale Potvora se přítelitel nechtěla. Klusala podél přední strany hrazení a žalostně Heniku volala. Jakmile bylo horní břevno dole, Potvora spodní přeskočila.

Ženy scházely neprošlapanou cestou, na které se povalovaly popadané větve starých stromů. Oblé černé kameny a skály v kontrastu s rozbředlým sněhem dodávaly místu ponurou atmosféru.

„Dál s tebou nepůjdu. Musíš tudy,“ ukázala Snědvika to, co Henika včera přehlédla. Úzká cestička, kterou prošlapávala lesní zvěř, mizela v puklině několik desítek stop vzdálené skály.

Henika se zastavila. Chtěla se rozloučit a poděkovat, ale Snědvika ji předběhla. S pohledem upřeným někam mimo ni se zeptala: „Když umíš léčit tělo, umíš mu taky ublížit?“

„Jak to myslíš?“

„Tak, kdyby už někdo nechtěl žít, prostě ho život nebavil, jestli bys věděla, co použít.“

Henika pátrala v dívčině obličeji, ale nenašla v něm nic, co by jí napovědělo. „Ne, neříkám lidem, jak si vzít život. A proč bys něco takového chtěla? Jsi krásná, mladá...“

„Mladá, pche,“ odfrkla si Snědvika a bez rozloučení začala stoupat do vrchu.

„Děkuju ti!“ křikla Henika za vzdalující se vysokou postavou.

„Však se ještě uvidíme,“ pronesla Snědvika spíš sama pro sebe.

Mezi vlhkými skalami byla zima. Kameny pokrývaly zmrazky, ale klisna se přesto sama rozklusala. Henika ji nechala. Najednou skalní stěna na obou stranách skončila a před Henikou se ukázal nejsnadnější úsek namáhavé cesty. Neodolala a zkrátila si ho použitím zaklínadla. Stačilo vyslovit jediné slovo a klisna se začala měnit. Natáhla hlavu před sebe a nadechla se tak, až podbřišík zasténal. Srdce začalo bušit rychle a silně, aby dostalo dost krve do svalů. Krok se prodloužil a zrychlil, kopyta

bušila do zmrzlé země. Klisna cválala rychlostí, jaké žádný kůň není schopen.

Ostré dopolední slunce se jim ukázalo vzápětí. Klisna i její jezdce stály nad dlouhým táhlým údolím. Dole tekla řeka a po obou jejích březích se rozprostíralo pár malých vesniček a několik osamělých domků, které se choulily ke stráni dál od řeky.

Na druhé straně se údolí zvedalo do dalšího skalního masivu, ve kterém byl vsazený menší hrádek pánů z Nebery. Řeka stékala po skále v jeho těsné blízkosti a místy zmrzla do dlouhých třpytivých rampouchů.

Henika byla tím pohledem tak unesená, že zapoměla na chlad, který se jí šířil tělem. Stála a dívala se.

Vyrušily ji zvuky z vesnice. Pobídla Potvoru a kůň začal pomalu sestupovat.

Když byla v půli stráně, obyvatelé údolí si jí všimli. Několik vesničanů k ní zamířilo.

„Jsi léčitelka?“ křičela žena ve vestě z ovčí vlny. Henika přikývla.

„Tak to našla! Přijela!“ otočila se směrem k domkům. Zpráva šla rychle od jedné úst k druhým, takže zanedlouho stál před Henikou hlouček lidí. Henika marně pátrala očima po svém ztraceném průvodci.

„Potřebujeme tě všichni!“ vykřikl muž s ježatým knírem, který se prodral nebezpečně blízko.

„Nepřijela jsem léčit celou vesnici,“ namítla Henika. V zemi bylo provozování léčitelství stále zakázáno. Věděla, že kdekoliv se objeví, bude mít práce na týden.

„Přece nás nenecháš pojít!“ odpověděl muž rozzlobeně a chytil Potvoru za otěže těsně pod bradou. Kobyla neměla ráda muže a dala to hned najevo. Uši sklopila k hlavě, hrábla kopytem, a když se muž lekl a pustil ji, vyjela po něm zuby.

Vesničané rychle couvli. Henika přitáhla otěže, ale nechtěla trestat klisnu za něco, o čem dobře věděla, že jí vadí. Měly spolu tichou domluvu. Klisna nesměla útočit na ty, kteří se drželi dál, když ale někdo tak neomaleně vlezl až k ní...

„Co to máš za mrchu?“ rozčílil se muž s knírem. Držel si paži a bolestí se ohnul v pase.

„Nemá ráda muže. Neměl ses k ní tolik přibližovat.“ Henika seskočila z kobylinky, která už zase ukázněně stála na místě a jen uši stažené dozadu varovaly okolostojící.

„Ošetřím tě,“ snažila se uklidnit situaci. Ale muž s knírem na ni vrhl rozzlobený pohled.

„I vaše ostatní nemocné,“ svolila Henika, protože viděla, že jí nic jiného nezbyvá. „Tak kde máte jakého maroda?“ vybídla přítomné připravena na dlouhý den.

Žena ve vestě z ovčí vlny ji chytla pevně za ruku. „Nejdřív k nám. Prosím, moje děti...“

Horká tělíčka ležela vedle sebe a matka i otec nad nimi bezradně stáli.

„Nic nezabírá. Teplota pořád stoupá.“

Henika otevřela brašnu a dala se do práce. Než ošetřila jednoho, stál už před domem zástup dalších. Henika nechala klisnu v maštali u prvního domu a dál chodila pěšky.

Takhle to v poslední době bylo všude. Chtěla lidem pomáhat, ale opakovaně pracovala až do vyčerpání sil. Zjistila, že to prostě nejde. Nemůže léčit celou zemi. I kdyby pracovala bez ustání, sama na to nestačí. Snažila se obrnit své srdce, neslyšet prosby. Dokud neviděla nemocné, dokázala to, jakmile se ale ocitla mezi těmi, kteří ji potřebovali, nebralo to konce.

„Nechceš alespoň polévku?“ zeptala se jí drobná žena na její páté zastávce, zatímco prohlížela zanícenou ránu jejího muže. Většina jejich pacientů měla zanedbaná zranění. Kdyby se jim dostalo péče včas, mohli být zase zdraví.

Z rány se šířil zápach, a tak Heniku přešla chuť na jídlo i pití a odmítla. Jakmile odstranila odumřelou tkáň, nanesla léčivé masti a čistě ránu ovázala, zničeně usedla za stůl.

„Teď bych si dala.“

Trochu posílena horkým slepičím vývarem se zeleninou se nechala odvést k dalším, kteří ji potřebovali.

Překvapilo ji, že lidé neznají ani ty nejzákladnější byliny. Neporadí si s žádnou bolístkou. „Neznáš měsíček? Léčí rány,“ zeptala se trochu podrážděně šilhající vesničanky.

„Na hradě vždycky bydleli Milosrdní. Dva, někdy i tři. Starali se o pány, ale navštěvovali i nás v údolí,“ odvětila žena trpce, jako by to byla jejich vina, že už neléčí.

Henika pokývala hlavou. Lidem se v zemi dařilo dobře. Dřív. Než se král rozhodl, že nepotřebuje ani učence, ani umělce. Nechal zrušit jejich řády — Moudrých a Nadaných. Jediný, kdo měl teď v zemi navrch, byli bojovníci. Stateční přijímali nováčky a přebrali i mnoho členů z ostatních řádů.

Milosrdné nechal král na pokoji o něco déle. Když mu ale po bitvě o diamantové doly umřeli oba synové, zakročil proti jejich řádu ještě tvrději než proti ostatním. Léčitelství bylo v zemi zakázáno. Kláštery prázdné nebo vypálené, do lazaretů se stahovaly podezřelé bytosti. Ti, kteří tam vykonávali svou práci pro dobro ostatních, se rozutekli do všech stran.

Henika doufala, že její vyprávění o tom, že se u Milosrdných neučila, ji udrží v bezpečí. „Kdo by se zajímal o jednu osamocenou léčitelku?“ říkala kováři Teborovi, když se o ni bál. Ve skutečnosti ale spoléhala na svou kouzelnou moc, kterou by se snad dokázala ubránit, kdyby si na ni král vzpomněl.

„Každý den musíš ránu převázat a namazat tímhle,“ podala ženě měsíčkovou mast. „Obvazy vyvař v horké vodě a...“

„Teď už půjde se mnou!“ ozval se zvenku křik.

Henika si sbalila věci a vyšla před domek. Její ztracený průvodce stál proti několika svým sousedům, rukama zaťatýma v pěsti se rytmicky bouchal do stehů. Oči pod hustým zamračeným obočím nebyly skoro vidět. „Já ji sem přivedl, přijela kvůli mojí ženě!“ vykřikl znovu.

„Tys ji ztratil, ty troubo,“ odvětil mu menší podsaditý muž s kolečkem pleši na temeni.

„Půjdu s tebou, Stane,“ rozhodla to Henika za ně. „Pak se podívám i na vaše ostatní nemocné,“ promluvila rychle k hloučkům.

Po pár krocích se k ní Stan otočil. Obočí už měl na svém místě, ale pořád mezi ním byla hluboká vráska. „Odpusť mi ten

včerejšek. Kůň vždycky domů tak táhne.“ Sklonil hlavu a natáhl krok.

A pak kdo táhne domů, pomyslela si Henika a i přes únavu zrychlila.

Přestože skoro neopouštěla Brod a snažila se necítit odpovědnost za nemocné v celé zemi, když někde za nemocí cítila magii, nemohla před tím zavřít oči. Proto přijela sem. Proto se teď šla podívat na Stanovu ženu.

I kdyby neřekl, kde bydlí, poznala by to. Dům byl ozdoben, jak bylo zvykem u všech domků novomanželů.

Vlevo ode dveří visel pramen nevěstiniých vlasů. Zůstane tam ještě týden jako pojistka ženiny věčné krásy. Na druhé straně dveří byl otisk ženichovy ruky na znamení síly, se kterou bude jejich domov ochraňovat. A několik semínek a pecek v plátěném pytlíčku, které mají přivolat děti, se houpalo nade dveřmi. Henika viděla, jak se Stan zastavil a smutně na všechno pohlédl.

Zaklepala, nečekala na vyzvání a vešla.

U stolu seděla žena zahalená v tmavém šátku. Ruce si tiskla k obličeji a vydávala táhlý kvílivý zvuk.

Její manžel se ji snažil uklidnit, ale Henika mu položila ruku na rameno. „Běž ven, zkusím to sama.“

Hlasité vydechnutí svědčilo o úlevě novomanžela.

„Jsem Henika, léčitelka z Černého Brodu,“ začala jako vždycky. „Tvůj muž mě přivedl, abych se pokusila vyléčit tvou nemoc.“

Žena okamžitě přestala kvílet, sundala ruce z obličeje a upřela na Heniku rudé oči. „Pomoz mi, moc tě prosím, pomoz mi. Já takhle zůstat nechci.“

„Jak dlouho máš po svatbě?“

„Sotva půl úplňku. Pořád má právo svatbu zrušit! Vždyť se mě každé ráno lekne!“

Henika viděla, co ženu trápí. Jolka, přestože teprve novomanželka, vypadala jako stařena.

„Podívej,“ Jolka předváděla své ruce, obličej strčila až těsně k Henice, pak se zvedla a vykasala sukni nad kolena. Ztěžka

usedla zpátky na židli a zajela si prsty do vlasů. „Vlasy mám šedivý a vlastně skoro žádný, vrásky po celém obličejí. Kůži mám zkrabacenou a nepřej si vidět moje prsa! Visí mi jak tamhle ty pytlíky s kukuřicí,“ kývla hlavou ke kuchyni. „Taky hůř vidím a ráno mě bolí klouby. Nemůžu se pořádně narovnat. Jako by mi někdo do hřbetu zatloukl železný pruty.“

Henika ženu prohlédla, tak jak byla zvyklá, tak jak se jí v hlavě vybavovaly postupy a metody léčení, které se sama neučila. Zнала to díky setkání se starou léčitelkou, velmistryní řádu Milosrdných, Teristou, která jí v jediném okamžiku předala všechno, co sama uměla.

„To je prostě stáří,“ řekla potichu, když skončila s prohlídkou.

„Jo stáří, jenže mi je dvacet let a tohle se mi stalo přes noc! Přes jedinou noc!“

„Co jsi dělala před spaním?“ Henika naoko prohlížela byliny, které by mohly pomoci. Ve skutečnosti čekala na znamení. *Tohle musela způsobit magie. Ale jaká?* Věděla, že sem jela zbytečně. Nedokáže odstranit roky, které Jolce tak naráz přibýly.

„Byla jsem u studny pro vodu. Napila jsem se. Nic víc.“

„Vzpomínej. Nebyl tam někdo nebo něco, co jindy nevidáš?“

Jolka se odmlčela, přemýšlela. „Už vím, zdálo se mi, že je na dně nějaký obraz, obraz měsíce, ale to je přece nesmysl.“

Henice zabušilo srdce, jako vždy když byla blízko magie. Nechala si ukázat to místo, ale magii už tam necítila. Ani u studny, která dávala vodu několika nejbližším domům, ani v domě.

„Mám masti pro bohaté paničky, které zlepši tvoji pleť. Barvou můžeš zakrýt šediny.“

„Barvy, masti!?“ Už to vypadalo, že žena začne znovu úpět, a tak Henika raději rychle vykřikla: „A nezačínej zase s tím kvílením, na pár vrásek ještě nikdo neumřel.“

„To se ti řekne, když se nebudíš vedle muže, který vypadá jako tvůj syn. A kdo ví, jestli mu vůbec syna dám?“

„Dáš. Tvoje tělo vypadá o dvacet let starší, ale netrpělo dvacet let prací, nemá za sebou ani strážně dvaceti zim, ani roky na poli, měsíce těhotenství a opakujících se porodů,“ Henika chytla Jolku

za ruce, dívala se jí do očí a snažila se dodat jí naději, kterou sama necítila. „Musíš věřit tomu, že je ti pořád dvacet. Tvoje mysl je mladá. Ať to způsobilo cokoliv, nevzalo ti to ani chuť do života, ani odvahy. Věř, že je ti dvacet, a uvěří i tvoje tělo...“

„A můj muž?“ skočila jí Jolka do řeči. „Uvěří tomu můj muž?“ Poslední slova se ztratila v záplavě slz, které jí tekly po tvářích.

Slunce svítilo jen slabou škvírou mezi okenicemi. Ozařovalo svatební kytici z jmelí pověšenou na trám, svatební závoj vystavený všem na očích. A nemilosrdně dopadalo i na tvář novomanželky s váčky a temnými stíny pod očima, výraznou rýhou táhnoucí se od nosu ke koutku úst i na ruce s tmavými skvrnami.

„On tě neopustí, uvidíš,“ snažila se Henika mluvit přesvědčivě, ale co ona ví o mužích? Jolka znovu popotáhla.

Henika jí na rozloučenou stiskla rameno a tiše opustila dům. Doufala, že nenarazí na jejího muže.

Nechala se zavést k dalším nemocným. Pracovala až do soumraku. Když večer vyšla z posledního domku, stály před ním děti a sledovaly, co se bude dít. Tváře měly od mrazu červené a pod nosy nudle, ale nehnuly se z místa.

„Proč nejste v teple?“ zeptala se Henika a doufala, že už si bude moci odpočinout i ona.

„Protože ještě někam musíš,“ odvážil se promluvit zamračený chlapec s čepicí staženou do očí.

„Kam musím? Máte nemocné štěně?“

„Štěně...“ zopakovalo po ní nejmenší dítě a rozesmálo se.

„Ne, chtěli jsme, aby ses podívala na Babku Křížalu. Bolí ji oči, nikoho nemá, tak tě prosíme my,“ vysypala ze sebe rychle vytáhlá dívka, která měla děti na starosti.

„Tak mě k ní zaveďte,“ svolila Henika.

Nejmenší chlapeček bez přemýšlení natáhl buclatou ruku, chytl Heničiny prsty a vyrazil dál od řeky. Jeden z posledních domků je vítal vůní pečených jablek.

Dítě pustilo Heničinu ruku, přiložilo si prst k ústům a potichu otevřelo dveře. Předkloněné se plížilo dovnitř. Henika

viděla pootevřenými dveřmi starou ženu s bolestně přivřenýma očima. Otočila tvář po zvuku, ale její oči směřovaly jinam. Ruce v klíně se ani na chvíli nezastavily, pořád loupala jablka.

„Ty uličníku, zase mě chceš překvapit?“ Chlapeček zavýskl a objal stařenu kolem krku. Přitiskl svůj malý nosánek k její tváři.

„To je Babka Křížala,“ zašeptala nejstarší dívka.

Žádné z dětí si nenechalo tuhle návštěvu ujít, pomalu se loudaly za Henikou a jejím malým průvodcem.

Stará žena jemně odstrčila chlapce a otočila zakalené oči k Henice. „Přivedly jste mi hosta, děti? A já nemám co nabídnout než pár křížal.“

„Křížaly! My taky chceme křížaly!“ křičely děti a natahovaly se po jednom z plátěných pytlíků, kterých po celé světničce viselo několik desítek.

„Dobrý den,“ pozdravila Henika uctivě. „Jsem léčitelka. Děti chtěly, abych tě prohlédla.“

Stará žena se usmála. „To jsou hodné. Ale umím si poradit sama. Nic nepotřebuju.“ V jejím hlase znělo odhodlání nebýt na nikom závislá.

Henika viděla shrbenou postavu, vlasy bílé, tvář vráscitou, ale ráznost, s jakou ji odbyla, by přiřkla člověku mnohem mladšímu.

„Nechceš, abych tě aspoň prohlédla, když už mě děti přivedly?“

Jak správně tušila, zmínka o dětech měla na stařenu velký vliv. Stará žena přelétla bolavýma očima jejich tvářičky. Až na nejmenšího, který se snažil klackem vyšťourat oříšek ze škvíry mezi prkny, v nich byla prosba.

„Dobře, tak se na mě podívej. Na zaplacení mám.“

Henika odložila brašnu a přisunula k ženě malou stoličku, ze které musela sundat košík jablek. Posadila se přímo proti ní.

Léčitelce stačil jediný pohled a viděla, že žena má v očích těžký zánět.

„Dám ti kapky. Dokážeš si to dávat do očí sama?“

Žena přivřela víčka s řasami od žlutého hnisu.

„Dokážu.“

„Jestli chceš, můžeš mi zaplatit jinak.“

Babka Křížala poposedla. „Jak?“

„Potřebuju se něco dozvědět, možná že ty bys znala odpověď.“

Stará žena přikývla a poslala děti ven. „Budu-li vědět, povím ti.“

„Neztratila se na hradě vašemu pánovi dcera?“

„Aha, tohle tě zajímá, páni z Nebery. Ztratila. No, ztratila, spíš utekla. On si totiž pán přivedl mladou ženu, už třetí. A to víš, macecha stejně stará jako její nevlastní dcera, to nemohlo dělat dobrotu. Říkalo se, že ji divá zvěř roztrhala, jiní tvrdili, že ji očaroval Kohoutí hřeben nebo že se nastěhovala k trpaslíkům a vede jim domácnost.“

„A kdy se to stalo, víš?“

„Už je to pěkných pár let. Já si to nepamatuju, ale vyprávělo se o tom. Musí to být nejmní čtyřicet roků.“

Henika viděla, že tady něco nehraje. Nemělo smysl chodit kolem horké kaše, a tak šla hned k věci.

„Jolku znáš?“

„Znám, hodná holka, trochu parádívá, ale hodná. Ted' měla svatbu.“

„Kvůli ní jsem přijela. Za jedinou noc zestárla o dvacet let.“

Staré ženě se rozklepala brada a bolavé oči se zalily slzami. Ruce se jí roztřáslly, takže odložila do klína jablko i malý nožík. „Tři ji ochraňuj.“

„Už se to někdy stalo, vid'?" Henika položila ruku Babce Křížale na koleno a chláholivě ji pohládila.

„Stalo, a ne jednou. Co já vím, první byla dcera ševce z jiné vesnice tady v údolí. Byla z toho tak šílená, že skočila do strže, chudinka.“

„A potom?“

„Potom,“ žena si povzdechla, „potom se to stalo mně. Bylo mi patnáct. Usnula jsem na slunci při sušení sena, a když jsem se probudila, bylo moje tělo i tvář samá vráska. Matka mě seřezala za to, že jsem usnula na sluníčku. Lidé mi začali říkat Babka Křížala.“

Přival vzpomínek jí stáhl hrdlo. Hřbetem ruky si otřela oči, znovu sebrala jablko a nožík a dala se zase do krájení. „Nejdřív jsem si myslela, že je to jen kvůli slunci, ale brzy jsem svoje roky začala pociťovat i jinak. Nevdala jsem se, děti jsem neměla.“ Přival těžkého osudu zavalil na chvíli stařenu i Heniku. Obě seděly tiše, Henika soucitně stiskla staré ženě ruku. Cítila tu nespravedlnost, kterou musela vytrpět. A teď padla na další.

„A podívej, kolik jich teď mám!“ přerušila Babka Křížala ticho, protože děti už nevydržely venku a nahrnuly se do světnice.

„Ty jsi plakala?“ křičel nejmenší chlapeček a zamračil se na Heniku.

„Trochu, ale už jsem zase veselá. Pojd'te, navlékneme jablíčka na nit, a až se budou sušit, povíme si pohádku.“ Děti jako velká voda naplnily malou světnici. Pomáhaly Babce Křížale vstát a vynesly slupky na kompost.

Stařena se otočila k Henice. Upřela na ni zalepené oči a usmála se bezzubými ústy. „Promluvím s Jolkou, bude-li chtít.“

Henika poděkovala a rozloučila se. Venku už nikdo nebyl. Většina domků byla potmě, jen v některých oknech blikalo slabé světlo. A právě v září jednoho z nich zahlédla siluetu ženy v dlouhých šatech s bohatou sukní. Jakmile na ni upřela pohled, ztratila se mezi domy.

Henika se nevědomky trochu oklepala a pospíšila do chalupy, ve které ošetřovala děti s horečkou. Nejmladší spalo, ale dvě starší seděly a jedly žitnou placku. Jejich matka jí ráda nechala na spaní svou postel.

Ráno vstala Henika brzy. Potichu, aby nevzbudila své hostitele, opustila dům. Na stůl položila byliny na horečku. Vyvedla klisnu ze stáje a ještě jednou projela kolem Jolčina domu.

Pramen vlasů ani pytlík se semínky už domek nezdobil. Novomanžel pochopil, že jeho ženě nikdo nepomůže.

Když v domě uslyšela pohyb, sevřela rty a pobídla klisnu do klusu. Neměla odvahu podívat se Jolce znovu do očí.

Pomocť ti neumím, ale něco udělat musím. Alespoň pro ostatní z údolí.

Henika vystoupala do kopce nad údolí a ponořena v myšlenkách projela průsmykem. Před ní byla rovná a snadná cesta domů. Přitáhla otěže a čekala. Od úst jí šla pára a zábly ji nohy.

V tomhle místě se s ní Snědvika rozloučila.

Na silném kmeni dubu byl nalepený sníh. Jeho tvar připomínal dívčí tvář, která se ztrácela v hlubokých vráskách kůry starého stromu. Snědvika nenechala nic náhodě. Henika s povzdechem sesedla a vydala se přímo vzhůru.

Do cíle dorazila ještě za světla. Snědvika seděla na kmeni ležícím před domem. Ruce složené v klíně, hlavu opřenou o zeď tvrze, oči přivírala před slabými paprsky zimního slunce. Ani ji nepřekvapilo, že Heniku zase vidí.

Henika vedle ní usedla.

„Jsi tu už dlouho, vid’?“

Dívka přikývla. „Moc dlouho. Až moc dlouho.“

Obě mlčky sledovaly krajinu.

„Tvá nevlastní matka to věděla?“

„Věděla. Zjistila to hned, když se to stalo poprvé. Prý měla nějaké zrcadlo, které jí ukazovalo, jak vypadám.“

Obě ženy přivřely oči a nastavily tváře zapadajícímu slunci.

„Proč se zaměřila právě na tebe? Tvůj otec měl přece víc dětí, určitě jsi měla sestry.“

„Jen nevlastní. Po jeho druhé ženě, mé matce, jsem zůstala jen já. Byla jsem jiná a ona to poznala.“

Henice se zrychlil dech. Sice to necítila, ale možná... „Jsi taky čarodějka? Máš kouzelnou moc?“

„Měla jsem. Od té doby, co jsem tady, jsem nekouzčila. Asi už jsem to zapoměla.“

Ale proč? Snědvika tedy nebyla ukradené dítě, ale čarodějka si ji stejně našla, aby jí ubližovala.

„Co jí na tobě tolik vadilo?“

Po tváři mladé ženy přelétl stín. Ústa se zkřivila, na čele naskákaly hluboké vrásky.

„Nemluvila o ničem jiném než o mém mládí. Trestala mě za to! Za to, že jsem mladá.“ Její hlas zněl trpce jako nezralé jeřábiny.

„V údolí mi řekli, že byla stejně stará jako ty.“

„To jen vypadalo. Bylo v ní něco... starého a zkaženého. Byla jsem proti ní úplně bezbranná. Hrála si se mnou jako kočka s myší. Už to vypadalo, že mi dá ránu z milosti, ale zas mě nechala uniknout. Jen kousek, jen tak aby na mě dosáhla.“

Henice se sevřel žaludek. Zнала to, znala ten pocit bezmoci.

„A co tvůj otec? Nezastal se tě?“

„Otec jako by to ani neviděl. Nebo nechtěl vidět.“ Snědvika se tvářila lhostejně, ale přece se koutky úst stáhly dolů a vypořáděly o bolesti v ráně, která se nikdy nezahojí.

Henika cítila, že Snědvika dokázala odpustit své maceše, ale svému otci ne.

„Možná ho ovládla nějakým kouzlem,“ připustila Snědvika.

Heniku už tlačil od klády zadek, ale poposedla si z jiného důvodu.

„A tak jsi radši utekla.“

Snědvika přikývla.

„Oni mě našli. Neměla jsem kam jít. V tu chvíli jsem jim byla vděčná. Vlastně i potom, když sem přišla ona. Dokázali mě před ní ochránit. Před ní ano.“

„A před čím ne, Snědviko?“ Henika mluvila potichu, aby nenarušila dívčinu sdílnost.

„Před nekonečností dlouhých nudných dní. Na hradě to bylo hrozné, ale po těch letech jsem už dost zapomněla. Zato tady si pamatuju každý den, každý dlouhý den.“

Někdo má času moc a někdo tak málo, napadalo Heniku a vzpomněla si na Jolku.

„Už tady s nimi nechci být. Jsem tady moc dlouho. Když mi pomůžeš, vezmu si život a...“

„Nemůžu, Snědviko. Přísahala jsem, že budu lidi léčit, bez rozdílu, dobré i zlé, nemůžu...“

Snědvika se Henice zadívala do očí. „Jestli chceš pomoci dám z údolí, tak to pro mě udělej. Každé další ukradení let trvá

o něco kratší dobu. Nejdřív pro mě ukradli jen deset, jen deset let, ale já je dohnala už za pět, tak začali krást dvacet, ale možná ani to nebude stačit. Těch dívek v údolí nebo jinde bude přibývat...”

„Tak od nich odejdi. Vždyť jsi říkala, že už u nich být nechceš.“

„Nenechají mě. Nesnáší změny. Jsou na mě hodní, ale pryč mě nepustí. Už jsem to zkoušela. Nejraději by byli, kdybych jen seděla u stolu a oni mě tam vždycky našli. Na stejném místě, den za dnem, rok za rokem.“ Poslední slova přešla do táhlého vzdechu podobného zakňučení psa.

„Prozrad' mi, co jsou vlastně zač?“

Snědvika se usmála. „Ještě to nevíš? Kulatá tvrz s dvanácti pokoji a v ní sedm strážců...”

„Strážci času,“ vydechla Henika překvapeně. Slyšela o nich mnoho legend, báchorek a pohádek. „Představovala jsem si je jinak. Víš, jak to dělají?“

„Všimla sis toho disku pověšeného na zdi? Právě ten za to může. Když se dva napijí ze stejného pramene, ve kterém byl ponořený, roky se přehodí. A stejně to jde i nazpátek.“

„Proč neberou roky zvířatům?“ napadlo Heniku.

„To nejde. Žádné zvíře z těch, co tu žijí, se nedožívá tolika let co člověk. Proto zvířatům může disk roky jen ubrat.“ Snědvika si hrála s pramenem dlouhých vlasů. Pletla z něho volný cop a zase ho rozpouštěla. „Musí se střídat v domě, pořád. Pohromadě jsem je viděla jen občas. Když už jsou na jednom místě, musí stát v pořadí, jaké jim přísluší. Však jsi viděla, jak si měnili místa, když tě přivedli.“

„Vím, o tom jsem slyšela.“

„Když se nebudou střídat, zastaví se čas úplně.“

Henice přejel mráz po zádech. „Ustrnutí,“ zašeptala. Snědvika přikývla.

„A Kohoutí hřeben, celý tenhle kopec je očarováný. Když jsem odešla, ať jsem šla kamkoliv, vrátila jsem se zpátky do tvrze.“

„Protože času nikdo neuteče.“ V tu chvíli Heniku něco napadlo. „Zítra to zkusíme. Spolu.“

„Jenomže já už svou moc ztratila. Co jsem tady, nekouzčila jsem ani jednou.“

„Možná je čas zase si vzpomenout. Pomůžu ti. Vytvořím iluzi tebe a necháme jim ji tady. Snad vydrží, alespoň než opustíme Kohoutí hřeben.“

„Pokud odejdu, půjdu do údolí a vrátím té dívce její roky.“

„To ne!“ vykřikla Henika. Srdce jí to rvalo na dvě půlky, ale potřebovala Snědviku mladou a zdravou, a hlavně s magickou mocí. Jako by jí v hlavě křičela zakletá straka: „Nesmíš ji ztratit. Musíš ji získat pro nás.“

„Když jí vrátíš roky, může tě to zabít.“

„Může. Ale co s takovým životem? Myslela jsem si, že lidi léčíš. Vždycky.“

„Ano, léčím, ale...“

Henika nevěděla, jak to vysvětlit. Jak najednou vypovědět všechno o ženě, která ji vychovala. Která si nechala říkat matka a přitom se k ní chovala hůř než kat k vězni. Jak sbírá odvalu i pomoc, aby se jí a jí podobným mohla postavit.

Snědvika na vysvětlení nečekala. Vztyčila se v celé své výšce. „Pojďme se najíst. Zítra se uvidí.“

Ve velkém sále bez oken byl jen Paraskeví. Tvářil se o něco přátelštěji, než když včera odcházela. Dokonce jim sám nosil jídlo a pití na stůl.

Henika si znovu prohlížela stěny s malbami. Měděný disk nade dveřmi nevisel.

Před spaním ještě zašla za klisnou, kterou znovu nechala v ohrádce se dvěma kozami.

Nad ránem vzbudily Heniku bolesti. Bolely ji svaly a klouby. Přejela si jazykem po zubech, ale zapadl do díry. *Chybí mi zub*. Otevřela oči a zasténala. Viděla rozmazaně. Dlouho jí trvalo, než zaostřila na svou ruku. Zděšeně si prohlížela kůži na hřbetu ruky i prstech — byla zkrabacená, tenká, posetá tmavými skvrnami. Uchopila pramen vlasů. Šedivá.

Vyskočila z lůžka, ale tělo ji zradilo. Dosedla zpátky a podepřela se dlaní v kříži. *Ne, to ne!* Cítila, jak se jí zmocňuje zoufalství.

Její tělo za noc zestárla o mnoho let. Měla chuť řvát, stejně jako včera řvala Jolka v údolí. Stín výčitky jí sevřel žaludek. Možná k ní měla být vlídnější.

Vzala za kliku, ale dveře byly zamčené. Vrhla se k oknu. Dřív si nevšimla, že je na něm mříž — nebo tam nebyla?

Vyhlédla ven. Na malém prostranství bez stromů hořel oheň a nad ním visel obrovský měděný kotel. Celý prostor voněl jako čerstvě pořezaný borový háj. Kolem kotle stálo všech sedm Strážců. V rukou se jim blýskaly velké nože, hovořili mezi sebou rozrušenými hlasy.

Pémťi ukázal na své dva druhy a ti hned vyběhli k domu.

Henika se stáhla od okna, rychle se oblékla a vyzkoušela svou moc. Upřela pohled na pokrývku ve snaze zahalit ji iluzí trávy, ale bílá látka jen slabě zezelenala. Rozběhla se k oknu na druhé straně pokoje. Pozdě.

Dveře se otevřely a Paraskeví a Sávvato k ní zamířili. Obličje měli stažené vztekem i smutkem. Každý ji chytil za jednu paži a vlekli ji ven. Henika se vzpouzela, ale táhli ji za sebou. Nebylo tu nic, čím by se mohla bránit. Když procházeli sálem, zkusila shodit na hlavu jednoho z nich vysokou kamennou vázu, ale viděla ji mlhavě a stejně mlhavě dopadlo i její kouzlo.

„Však ty nám povíš, kde je.“

„Kdo?“

„Nic na nás nehraj, darebnice. Naše milovaná je pryč, ztratila se a ty víš kam!“

„Pusťte mě! Já za to nemůžu.“

„Můžeš nemůžeš. Chceme ji zpátky a ty nám pomůžeš. Nebo...“

Sávvato s ní hrubě smýkl, až narazila ramenem a bokem do zdi. Žebra ji zabořila.

„Bez ní jsme pořád sami, každý den, rok za rokem, století za stoletím.“

„Je to váš úděl!“

„Aha, tak náš úděl je věčnost o samotě, ale pár let z lidského života je tragédie. To není jejich úděl?“

Vyvlekli ji před tvrz.

„Máš pokroucené myšlení, čarodějnice,“ přidal se nenávistně další.

„Myslel jsem si, že má nekalé úmysly. Proto jsem jí včera přidal roky,“ pochválil se Paraskeví, „bude s ní lehčí pořízení.“

Několik párů rukou ji tlačilo před sebou. Musela couvat. Přes něco klopýtla a upadla. Strčili do ní, takže zapadla mezi dřevěné postranice. *Truhla? Ne, rakev! Dali mě do rakve! Živou!*

Svázali jí kotníky a zápěstí. „Pokusíme se ji přivolat. Buďto se vrátí, nebo tady s námi budeš ty.“

„Navěky,“ ušklíbl se zle Tetárti a ukázal k horké pryskyřici.

Srdce Henice začalo bušit jako splašené. V kotli vřela tavící se pryskyřice, ona ležela v rakvi a nemohla ovládat kouzla.

Sedm párů nohou se šouravým krokem ploužilo kolem měděného hrnce. Sedm hrdel zpívalo ve stejném rytmu žalozpěv. Volali zpátky svou milovanou.

Do hlubokých mužských hlasů se ozvala zdálky odpověď. Na druhé straně domu, v malé ohradě se dvěma kozami, stálo hříbě. Otevřelo hubu, stáhlo koutky dozadu a dlouze žalostně zařehtalo. Zopakovalo svoje volání ještě jednou, ale když nikdo nepřicházel, sklonilo se k zemi a natáhlo hlavu co nejdál pod spodním břevnem. Dlouhé nohy s velkými klouby se podlomily a hříbě spadlo na zem. Skutálelo se z mírného svahu, na kterém ohrada stála, a bylo volné. Jen se vyhrabalo na všechny čtyři, vydalo se kolem tvrze. U zdi stála kád' se zamrzlou vodou. Bouchlo do ní kopytem. Slabá krusta ledu povolila hned po prvním úderu. Hříbě se sklonilo a žízňivě pilo.

Začalo sněžit. Sněhové vločky se snášely na Heničiny šaty i obličej. Tělo jí rozklepala zima.

Snažila se hýbat prsty, ale na rukou už je necítila. Sedm nevysokých mužů přestalo zpívat svůj žalozpěv a jen sledovali opar nad kotlem šířící se všemi směry.

Deftéra si stoupl na silný pařez a míchal rozpouštějící se zlatavé kousky obrovskou vařečkou. Pémti přiložil na oheň.

Henika cítila, jak jí srdce buší strachy.

Strašné obrazy horké pryskyřice se jí honily hlavou, když uslyšela ťukání kopyt do zmrzlé půdy. Trochu nadzvedla hlavu. Přímou k ní klusalo hříbě s mokrou tlamou.

Hříbě...? Potvora...? Potvora! Trvalo to jen okamžik, než to Henice došlo. Hříbě přiběhlo ke své paní, v tlamě pořád zbytky vody. Házelo hlavou nahoru a dolů a slintalo Henice do obličej. *Tak já mám tvoje roky.* Henika se v duchu začala smát. Otevřela ústa a polykala. Pokud se nemýlí, právě doušek vody jí roky přidal, takže by je měl také vyměnit zpátky.

Henika si všimla změny nejdřív na koni. Hříbě se před jejím očima začalo nafukovat, sílilo a rostlo na všechny strany. Kopyta se roztahovala do stran a hřívá, která jen jako chmýří poletovala na hřebeni hubeného krku, se prodlužovala a houstla. Koňská srst od krku tmavla.

Na sobě ale Henika pořád nic necítila. *Co když to zpátky nepůjde?* Na mrazem necitlivém těle nic cítit nemohla, ale její oči... Zrak se vyjasňoval a zostřoval. Jediným pohledem uvolnila pousta na ruku i na nohou. V pořádku to ale nebylo. Cítila, že řád plynutí času je narušený. Přítomnost se neměnila v minulost, ale budoucnost se tlačila na přítomné okamžiky. Co bude dál? Sněhové vločky, které se snášely k zemi, se zastavily. Visely ve vlhkém mrazivém vzduchu. Všude se rozlézalo vlhké vlezlé mrazivo. Začalo prostupovat i její myslí. Celou ji zahlcovala letargie.

Ustrnutí, to je snad horší než smrt. Tohle se stane, když se rychle nerozejdou a nebudou se střídat jako dřív. Ustrnutí, které otevírá brány zoufalství. Henika cítila, že se děje něco zlého. Musí to zastavit.

Posadila se a upřela pohled na hrnec. Z jedné strany stál na pařezu Deftéra, z druhé Kyriakí a oba míchali jeho obsah. Ostatní byli dole.

Klisna vedle ní skláněla hlavu. Henika cítila obrovskou únavu. Tělem jí znovu prostupoval chlad, hlubší a děsivější. Zdálo se jí, že i slunce ztrácí svůj lesk.

Plameny ohně se přestaly třepotat.

Všechno se zastaví. Naruší se časová posloupnost. Tohle nemohu dopustit.

Henika se postavila, šlo jí to těžce a musela vynaložit velkou námahu, stála mezi vložkami visícími ve vzduchu.

Deftéra si jí všiml jako první. Sávvato a Tríti, kteří stáli nejblíž, se pohnuli, ale Henika byla rychlejší. Kouzlem převrhla hrnec se zlatavou tekutinou a rozlila ji kolem nich. Pryskyřice na zmrzlé půdě rychle tuhla a uvěznila všech sedm párů velkých bot. Tím znemožnila Strážcům, aby šli k ní.

Henika bojovala s únavou. Každý krok byl těžší než ten předešlý, ale musela toho hodně stihnout. Ze sedmi hrdel se ozval dlouhý táhlý sten. Hluboký a srdcervoucí.

Henika se dověkla do tvrze. Sebrala svou brašnu i sedlo a uzdečku na klisnu. Myslela na Snědviu. *Zabila se, nebo utekla? Jak jenom mohla? Nechala mě jim napospas...* Vyšla z tvrze. Strážcům, uvězněným v pryskyřici, se vyhnula a zamířila k neďalekému lesu. Nasadila klisně uzdečku, sedlo jí jen hodila na hřbet. Když procházela kolem vodní nádrže, podívala se do vody. Hladinu pokryla znovu krusta ledu, ale na dně se něco lesklo. Disk s kotoučem měsíce. Vytáhla z brašny prázdnou skleněnou lahvičku, pěstí rozbila led a nabrala ledovou vodu.

„Pojď,“ pobídla klisnu a zatáhla za otěže, protože zvíře vypadalo, že usne vstoje. Chtěla být co nejdál. Dovedla ji mezi první stromy. Potvora skláněla hlavu až k zemi a přivírala oči, ale Henika nesměla. Naopak oči otevřela, jak nejvíc mohla, a upřela pohled na oheň.

Teď.

Přesunula pohledem teplo z ohně. Pryskyřice se zahřívá, krusta praskala a uvolňovala uvězněné nohy. Henika ji kouzlem zvedla a v jediném proudu podobném zlatému oblouku ji poslala do dřevěné truhly. Cítila, že její plán nevyjde. Neměla dost síly, aby svůj záměr dokončila. Ale bojovala. Snažila se udělat co nejvíc. Nešlo to. Přestávala ovládat svou magickou moc. Až ji Strážci uvidí, znovu ji chytí. Anebo

nastane ustrnutí. S tímto vědomím, v tomto prostoru... navěky.

Klisna zvedla hlavu a podívala se směrem ke stromům. Henika se otočila. Mezi vložkami zahlédla dívčí siluetu. Snědvika. Henika vydechla úlevou. Brala jako samozřejmost, že už na to není sama, a nemýlila se. Snědvika vztáhla ruku k nebi, kde malou skulinou mezi mraky prosvítalo slunce, a dokončila kouzlo, na které už Henika nestačila. Sluneční paprsek dopadl na dívčí dlaň, odrazil se od ní a pokračoval k tuhnoucí pryskyřici. Světýlka se roztančila po hladkém povrchu. Když sluneční paprsek zhasl, viděla ve zlatavé hmotě věrný obraz Snědviky. Zatímco Henika by udělala jen iluzi, pomíjivou a krátkou, Snědvika dokázala víc.

Strážci si toho všimli také. S pohledy upřenými k rakvi postupovali pomalu dopředu. Ani na okamžik se nepodívali jinam. Dřevěné bočnice rakve se rozpadly, takže výjev už nic nerušilo.

Na zmrzlé trávě před kulatou tvrzí se leskla jako zrcadlo rakev z pryskyřice a v ní byl obraz spící dívky.

Strážci ji obestoupili, dva si vyměnili místo, aby stáli za sebou tak, jak jim velel zákon času. Když promluvili, jejich hlasy zněly klidně, Heniky si nevšímalí.

„Zůstane s námi,“ řekl Pémti a popotáhl.

„Navěky,“ odpověděli sborem jeho bratři.

Jen pár okamžiků stáli všichni s hlavami skloněnými kolem rakve, na které se začaly odrážet paprsky sluníčka. Pak zůstal na místě jen jeden a ostatní se rozešli.

Henika se otočila ke Snědvici: „Nechalas mě tady. Málem mě zabili.“ Ať chtěla nebo ne, do hlasu se jí vloudila výčitka.

„Měli pravdu. Jsi čarodějnice. Nechtěla jsi, abych té ubožáče z údolí vrátila její roky. Tohle by léčitelka nikdy nevyslovila.“ Kolem kmene stromu se mihla záplava černých vlasů a byla pryč. Jako by někdo stáhl z údolí černý závoj kletby. Další dívky, ze kterých se přes noc stanou stařeny, už nebudou. Bohužel to Henice nestačilo.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Křik straky.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.